

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za vanjske poslove

2013/2090(INI)

25.10.2013

MIŠLJENJE

Odbora za vanjske poslove

upućeno Odboru za razvoj

o naporima međunarodne zajednice na području razvoja i „izgradnje države” u
Južnom Sudanu
(2013/2090(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Charles Tannock

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća za ljudska prava UN-a od 27. lipnja 2013. „Tehnička pomoć i izgradnja kapaciteta u Južnom Sudanu na području ljudskih prava“;
 - A. budući da se pojas nesigurnosti, nedovoljne razvijenosti i loše vlasti koji se proteže Sahelom do Afričkog roga može rješavati samo sveobuhvatnim pristupom;
 - B. budući da su na području reforme sigurnosnog sektora poduzete određene mjere poput osnivanja Nacionalne policijske službe Južnog Sudana, Nacionalnog vijeća za sigurnost i razoružavanje te Vijeća za demobilizaciju i reintegraciju;
 - C. budući da 98 % nacionalnog proračunskog prihoda Južnog Sudana dolazi od proizvodnje nafte, što Južni Sudan čini vrlo ovisnim o nafti; budući da je proizvodnja nafte u zemlji ograničena i da je zemlja uvelike ovisna o uvozu; budući da Južni Sudan za izvoz nafte i dalje ovisi o Port Sudanu u sjevernom Sudanu;
 - D. budući da su izgledi za dugoročniji razvoj i izgradnju države u Južnom Sudanu neodvojivo povezani s regionalnom međuovisnošću u Afričkom rogu, što se posebice odnosi na rješavanje sigurnosnih problema sa susjednim Sudanom (uključujući regije Darfur, Kordofan i Plavi Nil) te na ulaganje u gospodarsku integraciju s ostalim regionalnim partnerima;
 - E. budući da se održiva dugoročna stabilnost u Afričkom rogu može postići samo uz snažne institucije, prikladnu ulogu i prostor za civilno društvo, vladavinu prava i poštovanje ljudskih prava, osobito u pogledu slobode izražavanja, te uz snažne gospodarske mogućnosti za društvo u cjelini; budući da je odvajanje Sudana i Južnog Sudana navodno dovelo do vjerskog sukoba; budući da je niz izbjeglica pobjegao iz Sudana u Južni Sudan s većinskim kršćanskim stanovništvom; budući da je broj izbjeglica iz Sudana u Južni Sudan u lipnju 2013. procijenjen na 263 000¹
1. ponavlja svoju potporu regionalnom angažmanu EU-a u sklopu strateškog okvira EU-a za Afrički rog i sveobuhvatnog pristupa Sudanu i Južnom Sudanu; nadalje primjećuje zemljopisnu preklapanja na području Sahela i međusobnu povezanost političkih, gospodarskih i društvenih izazova na tom području; stoga poziva EU da svoju strategiju za širu regiju učinkovitije uskladi, osobito povezivanjem ciljeva i opsega strateškog okvira EU-a za Afrički rog s ciljevima strategije EU-a za sigurnost i razvoj Sahela; potiče da se u obje strategije čvrsto uveže poštovanje ljudskih prava; nadalje poziva EU da prilikom rješavanja iznimnih izazova u toj regiji surađuje s posebnim predstavnicima EU-a za Sahel i ljudska prava i posebnim predstavnikom EU-a za Afrički rog te da se obveže na puni dijalog s regionalnim partnerima u cilju poboljšanja suradnje i razvoja;
 2. naglašava važnost pružanja potpore novoj državi Južnom Sudanu, osobito u provođenju

¹ Agencija za izbjeglice UN-a, „Ujedinjeni poziv za Južni Sudan, polugodišnji pregled za 2013“.

mirovnog procesa sa Sudanom i uspostavi demokratskih i odgovornih institucija koje jamče vladavinu prava, ljudska prava, razvoj i održivo upravljanje resursima obje zemlje u korist njihovih stanovništava; ističe da su sukobi i nesigurnost i dalje ključni čimbenici humanitarnog stradanja, pogotovo za one najranjivije, ali i da ugrožavaju razvojne mogućnosti;

3. potiče vlast u Južnom Sudanu da se pridržava Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2109, održava vladavinu prava i poštuje svoju odgovornost spram zaštite civila i temeljnih prava građana; također poziva nadležna tijela Južnog Sudana da pojačaju napore u borbi protiv masovne i nasilne krađe stoke koja se tradicionalno odvija u ruralnim dijelovima zemlje;
4. ističe važnost potpore Europske unije Južnom Sudanu na njegovom putu demokratizacije u suradnji s više stranim partnerima i donatorima; u tom smislu pozdravlja doprinos Europske unije (4,9 milijuna USD) Međunarodnoj organizaciji za migracije, što će olakšati dijalog i komunikaciju među različitim plemenima i klanovima o tome kako dijeliti skromne resurse (vodu, pašnjake) u kontekstu porasta nasilja među zajednicama; pozdravlja rad Organizacije Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO) na očuvanju povijesnih arhiva kao važnog oruđa za izgradnju nacije Južnog Sudana; s obzirom na sve veću osjetljivost međunarodne zajednice glede kemijskog oružja, poziva vladu Južnog Sudana da u što kraćem roku potpiše i ratificira Konvenciju o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskim oružjem i o njegovu uništenju, kao i druge ugovore o kontroli oružja i razoružanju, uključujući one koji su doneseni radi borbe s nezakonitom i nekontroliranom trgovinom malim i lakin oružjem;
5. poziva na redovito praćenje strateškog okvira EU-a za Afrički rog i sveobuhvatnog pristupa Sudanu i Južnom Sudanu kako bi politički instrumenti i resursi bili usmjereni na potporu mirovnom procesu i izgradnji demokracije, što uključuje pripreme za izbore 2015.; primjećuje da buduće mandate posebnih predstavnika EU-a u ovoj regiji, uključujući odluke o spajanju funkcija, treba razmatrati u odnosu na takvo praćenje i kao odgovor na političku situaciju na terenu;
6. potiče vlast u Sudanu i Južnom Sudanu na punu provedbu Sveobuhvatnog mirovnog sporazuma, kojime su dvije države pozvane na rješavanje pitanja povezanih s dijeljenjem energije, državljanstvom, prihodima od nafte i dijeljenjem duga; naglašava da unatoč ozbiljnim razlikama među vladama u Kartumu i Jubi, osobito u stavu spram kontroverznog referenduma o Abyeiju koji se trebao održati u listopadu 2013., postoje pozitivni znakovi suradnje između dvije vlade poput djelovanja za dopuštenje za kretanje preko granice kao pripremnog koraka za potpisivanje trgovinskih sporazuma između dviju zemalja; pozdravlja napredak Afričke unije u zbližavanju predsjednika Sudana i Južnog Sudana radi provedbe sporazuma o suradnji; poziva Sudan i Južni Sudan na nastavak pregovora o opskrbi Sjevera naftom;
7. poziva Europsku uniju da posebnom izaslaniku EU-a za Sudan i Južni Sudan produži mandat nakon 31. listopada 2013. zbog neizvjesnosti u pogledu sadašnjeg stanja između te dvije države; poziva Službu za vanjsko djelovanje EU-a da se više angažira na diplomatskoj razini kako bi se poboljšali trgovinski odnosi Južnog Sudana i Sudana i pružila podrška zbrinjavanju izbjeglica; poziva međunarodnu zajednicu, a posebice Ujedinjene narode, Europsku uniju i Afričku uniju da surađuju u nastojanju da se ostvari

reforma sigurnosnog sektora, uključujući rad Misije ujedinjenih naroda u Južnom Sudanu, granične kontrole i razoružavanje civilnog stanovništva u Južnom Sudanu;

8. naglašava važnost Sporazuma o suradnji i sektorskih sporazuma potpisanih između Sudana i Južnog Sudana u Addis Abebi 27. rujna 2012.; naglašava, ipak, zabrinutost zbog jednostrane objave sudanske vlade o obustavi izvoza nafte iz Južnog Sudana i zamrzavanju svih sektorskih sporazuma kao mjeri koja će našteti gospodarstvima obiju država i potaknuti napetost u regiji; poziva obje vlade da surađuju sa Skupinom visoke razine Afričke unije za provedbu tako da se vrate Sporazumu o suradnji, da ukinu potporu naoružanim pobunjeničkim skupinama, da se u potpunosti pridržavaju Sporazuma o sigurnoj demilitariziranoj pograničnoj zoni koju nadziru proširene privremene sigurnosne snage UN-a za Abyei te da pripreme referendum o budućem statusu Abyeija;
9. na temelju preporuka UN-ova Vijeća za ljudska prava poziva vladu Južnog Sudana na primjenu svih međunarodnih i regionalnih instrumenata za ljudska prava na koje se Južni Sudan potpisom obvezao te na poboljšanje pravosudnog sustava i jačanje neovisnosti Odbora za ljudska prava u Južnom Sudanu; nadalje poziva EU da pri osiguravanju razvojne pomoći Južnom Sudanu ključnu ulogu namijeni promicanju demokracije i uspostavi povoljnog okružja za organizacije za ljudska prava; poziva Europsku uniju da pri osiguravanju razvojne pomoći Južnom Sudanu pažljivo razmotri prava djevojaka i žena u zemlji, osobito potporom ženskim organizacijama i dokidanjem prakse stupanja maloljetnika u brak i dječjeg rada; poziva na usklađivanje običajnog i kodificiranog prava i naglašava važnost uspostave posebnog pravosudnog sustava za maloljetnike kako bi se spriječila nezakonita pritvaranja i zaštitila prava djece; osuđuje slučajeve proizvoljna pritvaranja i zlostavljanja novinara od strane nadležnih tijela Južnog Sudana o kojima su izvijestile nevladine organizacije jer takvi postupci u praksi dovode do cenzure; poziva nadležna tijela Južnog Sudana da osiguraju da počinitelji takvih zločina protiv novinara odgovaraju za svoja djela i da protiv njih pokrenu sudske postupke;
10. prima na znanje preporuku Afričke unije vladama u Kartumu i Jubi da se referendum o spornoj regiji Abyei održi u listopadu 2013.; poziva nadležna tijela Južnog Sudana da omoguće sudjelovanje nomadskog plemena Misseriya na referendumu, što je vlast u Kartumu postavila kao uvjet za njezin pristanak na održavanje referenduma; pozdravlja izjavu vlasti Južnog Sudana u kojoj se podsjeća da je narod Misseriya oduvijek imao slobodan pristup vodi i pašnjacima Abyeija te da će i u budućnosti imati to pravo; najavljuje da će s punom pozornošću pratiti ishod sastanka o toj temi koji će 23. rujna 2013. u New Yorku održati čelnici 15 država članica Afričke unije;
11. naglašava važnost pokazivanja vrijednosti i djelotvornosti nove demokratske države žiteljima Južnog Sudana, što uključuje uspostavljanje stabilne vlade koja ne djeluje proizvoljnim predsjedničkim odlukama i koja osigurava odvajanje izvršne, zakonodavne i sudske vlasti, poštovanje ljudskih prava i slobode medija, sprečavanje korupcije i borbu protiv nje te funkcioniranje javnih službi i infrastrukture, uključujući ruralna područja izvan Jube; osuđuje učinak korupcije na novu državu i poziva međunarodnu zajednicu donatora, uključujući Europsku uniju, da pažljivo procijeni u kojoj je mjeri Južni Sudan u stanju suočiti se s tim problemom; također potiče Južni Sudan da pojača napore u borbi protiv korupcije, uključujući djelovanja predsjednika Kiira protiv visokih dužnosnika, ohrabrujući pritom vlast da radi na provedbi svog razvojnog plana, uključujući

- gospodarsku diversifikaciju, za razliku od sadašnje ovisnosti o izvozu nafte;
12. Potiče vladu Južnog Sudana da ojača gospodarsku diversifikaciju i smanji ovisnost o ugljikovodiku; Potiče Južni Sudan da poveća lokalnu proizvodnju hrane, potakne izvoznu industriju i razvije prometnu infrastrukturu s ciljem olakšanja pristupa tržištima;

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	24.10.2013
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Bastiaan Belder, Elmar Brok, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Susy De Martini, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Maria Eleni Koppa, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Willy Meyer, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Pier Antonio Panzeri, Joan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Mirosław Piotrowski, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Sophocles Sophocleous, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Boris Zala
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Charalampos Angourakis, Reinhard Bütkofer, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Kinga Gál, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Doris Pack, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Janusz Władysław Zemke